

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2016-12-14
Meddelad i Göteborg

Mål nr
9950-16

Avd. 2

SÖKANDE

Volvo Truck Center Sweden AB, 556072-7777
Box 4013
422 04 Hisings Backa

MOTPART

Öckerö kommun
475 80 Öckerö

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

KONKURRENSVERKET	
2016 -12- 1 5	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 447737

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Öckerö kommun har genomfört en upphandling av "Lastbil med styrbar löpaxel samt plog och saltspridare", dnr 0113-16. Av tilldelningsbeslut daterat den 15 september 2016 framgår att Scania-Bilar Sverige Aktiebolag har vunnit upphandlingen. Anbudet från Volvo Truck Center Sweden AB kvalificerade sig inte för utvärdering eftersom det inte uppfyllde samtliga skall-krav.

YRKANDEN M.M.

Volvo Truck Center Sweden AB (bolaget) yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse på så sätt att ny utvärdering görs och att bolaget tilldelas kontraktet. Bolaget anför i huvudsak följande. Att bolagets växellåda inte uppfyller kravspecifikationen är direkt fel och inte proportionerligt. Det i förfrågningsunderlaget uppställda kravet att lastbilen ska levereras med 6-växlad helautomatisk växellåda är ett krav som inte är relevant. Bolaget har lämnat ett anbud som är 238 228 kr lägre än vinnande anbud. Att förkasta bolagets anbud med grund i ett felaktigt krav är inte förenligt med LOU. 6-växlade automatiska växellådor har funnits i många år. Bolagets växellåda har förvisso 12 växlar men är utvecklad för att ge bättre körbarhet, lägre kostnader och mindre miljöpåverkan genom lägre bränsleförbrukning.

Öckerö kommun anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Som obligatoriskt krav uppställs att offererad lastbil ska ha en 6-växlad helautomatisk växellåda (jfr punkt 4.1.6 i förfrågningsunderlaget). Bolaget har offererat en lastbil med 12-växlad manuell och automatisk växellåda. Växellådan är uppenbart inte likvärdig och underlaget godtar inte heller alternativa lösningar. Bolaget uppfyller således inte kravet och det är ett brott mot likabehandlingsprincipen att godta ett anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Bolaget menar också att det är oproportionerligt att kommunen inte anser att 12 växlar uppfyller kravet. Kommunen har meddelat

bolaget att en 6-växlad lösning är ett obligatoriskt krav då detta passar till kommunens användningsområde som till stor del består av låga hastigheter och många start och stopp. Bolaget har inte bemött kommunens skäl till val av 6 växlar utan anser i generella ordalag att kravet inte är relevant och att det är oproportionerligt att utesluta ett system som har de egenskaper som Volvo I-shift har. Det uppställda kravet har dock en tydlig och adekvat koppling till upphandlingsföremålet. För bolaget kan det inte ha varit en betungande uppgift att offerera en 6-växlad lastbil då bolaget innehar sådana. Vinnande leverantör har uppfyllt kravet och även bolaget borde kunnat iaktta detta men har på grund av förbiseende inte gjort det. Det har inte framkommit att kravet på något sätt är felaktigt och att godta bolagets anbud skulle strida mot likabehandlingsprincipen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (RÅ 2009 ref. 69).

För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han eller hon har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Frågan i målet är om upphandlingen har genomförts i strid med LOU. Närmare bestämt har förvaltningsrätten att ta ställning till om förfrågningsunderlaget har utformats i enlighet med LOU samt om kommunen har brutit mot LOU genom att förkasta bolagets anbud. De upphandlingsrättsliga principer som aktualiseras i målet är framför allt *proportionalitetsprincipen* och *likabehandlingsprincipen*.

En upphandlande myndighet har en långtgående frihet att bestämma vilka krav den vill ställa på leverantörer i ett upphandlingsförfarande. Kraven måste dock vara förenliga med de grundläggande principerna, däribland *proportionalitetsprincipen*. Proportionalitetsprincipen innebär att en upphandlande myndighet i en upphandling inte får ställa större krav än vad som behövs och är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. För att vara proportionerligt måste kravet anpassas efter sina syften.

Kommunen har i punkt 4.1.6 i förfrågningsunderlaget angett tydligt vilka krav avseende kraftöverföring som efterfrågas, nämligen helautomatisk växellåda med 6 växlar. Bolaget har inte riktat invändningar mot det uppställda kravet före anbudslämnandet utan offererat ett fordon som inte uppfyller de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget.

I sin ansökan om överprövning har bolaget anført att krav på en 6-växlad helautomatisk växellåda är oproportionerligt och att det av bolaget offererade fordonet med 12-växlad växellåda är ett bättre alternativ än det som kommunen har ställt upp i förfrågningsunderlaget. Syftet med det aktuella kravet har av kommunen anförts vara att användningsområdet innefattar låga hastigheter och många start och stopp. Förvaltningsrätten bedömer, utifrån vad kommunen har angett, att det finns en koppling mellan behovet och det krav som kommunen har ställt upp, samt att bolaget inte har visat att det uppställda kravet på viss växellåda strider mot proportionalitetsprincipen.

Principen om likabehandling syftar till att alla anbudsgivare ska ges samma möjligheter när de utformar sina anbud. Det innebär bl.a. att lika situationer inte får behandlas olika och att utvärderingskriterier i en upphandling ska tillämpas lika gentemot samtliga leverantörer som deltar i upphandlingen. Kommunen har anfört att den inte kunde ha antagit bolagets anbud eftersom det i så fall skulle ha skett i strid med ett obligatoriskt krav i förfrågningsunderlaget och därmed i strid med likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten anser att kravet är utformat på ett sådant sätt att det gäller lika för alla anbudsgivare. Med beaktande av det som har anförts av parterna bedömer förvaltningsrätten att det inte är visat att kommunen har åsidosatt likabehandlingsprincipen.

Förvaltningsrätten konstaterar således att det krav som ställts upp rörande lastbilens växellåda utgör ett *tydligt krav* som måste vara uppfyllt för att den upphandlande myndigheten ska kunna utvärdera anbudet. Bedömningen ska göras utifrån det anbudssvar som bolaget har lämnat och förvaltningsrätten har vid sin bedömning att utgå från de handlingar som har getts in i anbudssvaret och finns tillgängliga i målet. Bolaget har valt att skicka in ett anbud som avser en annan växellåda än en sådan som efterfrågas i den aktuella upphandlingen. Förvaltningsrätten instämmer i kommunens bedömning att bolaget inte har visat att det uppfyller kravet och kommunen har därmed haft fog för att förkasta anbudet. Eftersom bolaget inte har visat att upphandlingen genomförts i strid med LOU och dess grundläggande principer ska ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Karin Johansson

Rådman

Föredragande i målet har varit M Georgsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättslämningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.